

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ І ПСИХОЛОГІЇ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

" 04 "

О. Б. Жильцов

2014 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.3.1. НЧПНП ІСТОРІЯ ДОШКІЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ

напряом підготовки 6.010101 "Дошкільна освіта»
Педагогічний інститут

УДК
ББК

Історія дошкільної педагогіки роб. навч. прог. [для студентів напряму підготовки 6.010101 "Дошкільна освіта"] / уклад. А.Д.Січкара. – Київський університет імені Бориса Грінченка, 2014.

Розробник:

Січкара Алла Дмитрівна, старший викладач кафедри педагогіки і психології Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка;

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки і психології

Протокол №2 від Звересня 2014 року

Завідувач кафедри педагогіки і психології

Г. І. Іванюк

Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи

М.А. Машовець.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 3	Галузь знань <i>0101 Педагогічна освіта</i>	Нормативна	
	Напрямок підготовки <i>6.010101 Дошкільна освіта</i>		
Модулів – 3	Спеціальність (професійне спрямування): вихователь дошкільного навчального закладу	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		4	2
Індивідуальне навчально-дослідне завдання – підготовка реферату		Семестр	
Загальна кількість годин – 108 год.		7	3-4
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента - 4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <i>«бакалавр»</i>	16 год.	8 год
		Семінарські	
		12 год.	4 год
		Самостійна робота	
		36 год.	94 год
		Індивідуальні завдання	
		4 год.	
		Модульний контроль	
		4 год.	
		Семестровий контроль	
36 год.			
Вид контролю: Іспит			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни «Історія дошкільної педагогіки» – формування у студентів наряду з підготовкою 6.010101 “Дошкільна освіта” ОКР “бакалавр” професійної компетентності щодо актуалізації та впровадження в практику сучасного дошкільного виховання позитивного досвіду педагогів минулого.

Завдання дисципліни:

- 1) формування у студентів системи поглядів на історію педагогічної думки і освіти, громадського дошкільного виховання в Україні, зарубіжних країнах;
- 2) формування здатності до об’єктивного аналізу історико-педагогічних явищ, окремих педагогічних систем;
- 3) розвиток умінь педагогічного прогнозування, самостійності та критичності мислення;
- 4) виховання у студентів почуття патріотизму, пошани до педагогічної спадщини свого і інших народів; усвідомлення значимості педагогіки в розвитку суспільства, ролі обраної професії і власного професіоналізму у вихованні підростаючого покоління.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- тенденції й закономірності розвитку дошкільної педагогіки в різні історичні епохи;
- розвиток педагогічної думки в педагогічних системах класиків зарубіжної та вітчизняної дошкільної педагогіки;
- надбання світової педагогічної думки та педагогічних традицій суспільного дошкільного виховання в Україні;
- сучасний стан розвитку педагогічної думки й суспільного дошкільного виховання в провідних зарубіжних країнах та Україні;

вміти:

- оперувати педагогічними категоріями та розуміти їх генезис;
- систематизувати та аналізувати процес розвитку історико-педагогічних явищ;
- виявляти типові і загальні тенденції у розвитку вітчизняної і зарубіжної освітянської справи та фактори, які стимулювали і спрямовували її розвиток;
- інтегрувати найбільш значні досягнення педагогічної думки в практику сучасного дошкільного навчального закладу;
- об’єктивно оцінювати та критично ставитись до явищ та думок, які на даний час є обмеженими чи застарілими, не актуальними в нових умовах.

Курс «Історія дошкільної педагогіки» тісно пов’язаний з такими дисциплінами як «Історія педагогіки», «Загальна педагогіка», «Дошкільна педагогіка». Знання і уміння, набуті

студентами в процесі вивчення вищезазначених дисциплін, дозволяють їм певну частину матеріалу опанувати самостійно.

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ I

ІСТОРІЯ ЗАХІДНОЄВРОПЕЙСЬКОЇ ДОШКІЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ

Тема 1. Предмет і завдання історії педагогіки. Виховання у первісному, рабовласницькому суспільстві та епоху середньовіччя.

Предмет, завдання, джерела історії дошкільної педагогіки, її зв'язок з іншими науками.

Характер, зміст, і організація виховання в умовах первісного суспільства.

Своєрідність організації змісту і методів виховання в стародавніх державах Сходу (Єгипет, Індія, Китай та ін.). Спартанська та Афінська системи виховання. Сімейне і суспільне виховання в Стародавньому Римі. Давньогрецькі філософи (Платон, Демокрит, Арістотель) про виховання дітей дошкільного віку.

Освіта в період еллінізму. М.Ф.Квінтіліан про природовідповідне виховання, проблеми сімейного та суспільного виховання.

Система виховання в країнах Західної Європи в умовах феодального ладу: церковне (духовне) виховання, лицарське виховання тощо. Виховання дітей дошкільного віку в сім'ї, у притулках для бідних.

Тема 2. Педагогічні погляди англійських і французьких просвітителів на виховання дітей дошкільного віку (XVII–XVIII ст.).

Педагогічна теорія Джона Локка. Погляди на виховання дітей з раннього віку, на гру, іграшку, працю. Джон Локк про фізичне, моральне, розумове виховання.

Педагогічні погляди французьких просвітителів. К.А.Гельвецій про фактори розвитку особистості: рівність здібностей, роль суспільного середовища і виховання в розвитку дітей. Ж.-Ж. Руссо про природне і вільне виховання. Періодизація дитинства, зміст виховання за періодами. Погляди Руссо на фізичне, моральне, трудове, сенсорне і розумове виховання. Проблема сімейного й суспільного виховання.

Тема 3. Розвиток педагогічної думки і суспільне дошкільне виховання дітей у Західній Європі в XIX–XX ст.

Педагогічна діяльність і теорія Йоганна-Генріха Песталоцці. Й.Г.Песталоцці про сімейне дошкільне виховання. «Книга матерів» Песталоцці, її значення у розробці програми розвитку дитини.

Р.Оуен – засновник теорії суспільного дошкільного виховання. Р.Оуен про фізичне, моральне, розумове виховання дітей. Заклади для маленьких дітей у Нью-Ленарку. Вимоги до особистості виховательки.

Педагогічна теорія і практика дошкільного виховання Фрідріха Фребеля. Ф.Фребель – організатор перших дитячих садків у Німеччині. Розвиток Ф.Фребелем теорії суспільного дошкільного виховання. «Дарунки» для дітей Фребеля. Підготовка виховательок (садівниць). Книга «Дитячий садок» Ф.Фребеля, оцінка

його системи. Педагогічна система Марії Монтессорі. Теорія самовиховання і самонавчання. Основні принципи «методу М.Монтессорі».

МОДУЛЬ II. ІСТОРІЯ ВІТЧИЗНЯНОЇ ДОШКІЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ.

Тема 4. Педагогічні теорії та суспільне дошкільне виховання в Росії XIX – XX ст.

Суспільно-педагогічний рух в Росії в Росії в 60-ті роки і громадське дошкільне виховання. Перші дитячі садки. Педагогічна діяльність і погляди А.С.Симонович. Книга «Дитячий сад», як перше практичне керівництво для дитячого садка. Педагогічна теорія Є.М.Водовозової. Книга «Розумове і моральне виховання дітей, як підручник з дошкільної педагогіки. Перший журнал з дошкільного виховання «Дитячий садок» (ред. А.С.Симонович).

Суспільно-педагогічна діяльність П.Ф.Лесгафта.

Діяти дошкільного виховання в Росії на початку XX ст. – К.М.Венцель, Л.К.Шлегер, М.Х.Светницька, Є.І.Тихеева.

Організаторська діяльність в галузі дошкільного виховання в 20-30-ті роки XX ст. Н.К.Крупської, її теоретичні погляди. Теорія навчання дітей (С.О.Фльоріна, О.П.Усова, Г.М.Леушина), моральне і трудове виховання (В.Г.Нечаєва, Т.О.Маркова, В.Й.Логінова), гра вжитті дітей (Д.В.Менджерницька, Р.Й.Жуковська). Психологічні дослідження (О.В.Запорожець, Л.А.Венгер та ін.).

Тема 5. Педагогічна думка, освіта, становлення суспільного дошкільного виховання на теренах України в кінці XIX – на початку XX ст.

Суспільно-педагогічний рух в Україні в кінці XIX ст. Перші заклади суспільного дошкільного виховання (Є. Чернишової, Марії і Софії Ліндфорс, К. Безменової).

Піднесення в галузі теорії і практики дошкільного виховання в Україні на початку XX століття. Діяльність педагогічних товариств сприяння дошкільному вихованню (Київське товариство народних дитячих садків, Фребелівське педагогічне товариство м. Києва та його інститут). Створення системи суспільного дошкільного виховання. Випуск журналу «Дошкільне виховання» (ред. Н.Лубенець).

Педагогічні погляди та організаторська діяльність діячів суспільного дошкільного виховання початку XX (Т. Лубенця, Н. Лубенець, К. Маєвської, С.Русової, І. Сікорського, К. Толмачевської, Е. Яновської, Н. Петерсень та ін.).

МОДУЛЬ III. ІСТОРІЯ ДОШКІЛЬНОЇ ДУМКИ В УКРАЇНІ.

Тема 6. Національна система суспільного дошкільного виховання в Українській Народній Республіці (1917-1919рр.).

Політика уряду Української Народної Республіки в галузі освіти. Суспільне дошкільне виховання у роки УНР. Ідеї українського національного дитячого садка. Підготовка педагогічних кадрів.

Держано-педагогічна діяльність С. Русової. Праці С. Русової, навчальні посібники, твори для дітей. Сподвижники дошкільного виховання в УНР (К.О.Толмачевська, О. Я. Іконнікова, В. В. Зеньківський).

Тема 7. Дошкільне виховання і освіта в 20-30-ті роки.

Особливості української системи освіти. Суспільне дошкільне виховання у 20- 30-ті роки. Зміст освітньо-виховної роботи в дитячих садках. Підготовка педагогічних кадрів для суспільного дошкільного виховання. Всеросійські зїзди з дошкільного виховання (1921, 1924, 1926, 1928 рр.), їх вплив на розвиток дошкільного виховання в Україні. Робоча книга для вихователів дитячих садків «Дошкільне виховання» (1927р.), проект програми з дошкільного виховання в збірці «Дошкільне виховання. Матеріали до порадики» (1928р.). Програми з дошкільного виховання: 1932, 1934 рр. Перше «Керівництво для вихователя дитячого садка» (1938 р.). Всесоюзна конференція з дошкільного виховання (1931 р.). Науково-методичний журнал «За комуністичне виховання».

Організаційна діяльність та педагогічні погляди А.Гендрихівської, О.Дорошенко, В. Чередниченко, Е.Яновської А.С.Макаренко про виховання дітей дошкільного віку.

Тема 8. Розвиток педагогічної теорії та суспільного дошкільного виховання в 50-80-ті роки.

Розбудова суспільного дошкільного виховання в повоєнні роки. Боротьба з дитячою бездоглядністю. Заходи уряду щодо розширення мережі дошкільних закладів. Типи дошкільних закладів: ясла, ясла-дитячий садок, дитячий садок-школа. Зміст освітньо-виховної роботи в дитячих садках. «Керівництво для вихователя дитячого садка»(1953р.), «Програмно-методичні вказівки для вихователя дитячого садка (1955р.)», «Програма виховання в дитячому садку»(1962 р.), «Типова програма виховання і навчання в дитячому садку» (1984 р.), «Програма виховання та навчання в дитячому садку» (1986 р.).

Нові дослідження з проблем морального, розумового, фізичного, трудового виховання (Л.В.Артемова, А.М.Богущ, З.Н.Борисова, Т.І. Дмитренко, Н.В.Яришева, Е.С.Вільчковський, С.О.Ладивір, О.Л.Кононко та ін.). Підготовка педагогів дошкільного виховання в 50-80-х рр..

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	усього	у тому числі						усього	у тому числі					
		л	с	л а б	інд	с.р.	МКР		л	с	лаб	інд	с.р	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	

Модуль 1												
Змістовий модуль 1. ІСТОРІЯ ЗАХІДНО-ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ДОШКІЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ												
Тема 1 Предмет і завдання історії педагогіки.	4	2				2		9	1			8
Тема 2. Педагогічна думка епохи Відродження	6		2		2	2		11		2		9
Тема 3. Педагогічні погляди англійських і французьких Просвітителів на виховання дітей дошкільного віку (XVII–XVIII ст.)	6	2				4		10				10
Тема 4. Розвиток педагогічної думки і суспільне дошкільне виховання у Західній Європі в XIX–XX ст.	8	2	2			4		10	1			9
Модульний контроль	2						2					
Разом за змістовим модулем 1	26	6	4		2	12	2	40	2	2		36
Модуль II												
Змістовий модуль 2. ІСТОРІЯ ВІТЧИЗНЯНОЇ ДОШКІЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ												
Тема 5. Педагогічні теорії та суспільне дошкільне виховання в Росії (кінець XIX – початок XX ст.)	8	2	2			4		11	1			10
Тема 6. Педагогічна думка, освіта, станов. сусп. дошк. виховання на теренах України в кінці XIX - на початку XX століття.	10	2	2		2	4		13	1			12
Разом за змістовим модулем 2	18	4	4		2	8		24	2			22
Модуль III												
Змістовий модуль 3. ІСТОРІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДУМКИ В УКРАЇНІ												
Тема 7. Національна система суспільного дошкільного виховання в УНР (1917-1919 р.р.)	8	2	2			4		11	2			10
Тема 8. Дошк. виховання і освіта в 20-30-ті рр.	6	2				4		11	2			10
Тема 9. Розвиток суспільн дошк. вихов., педагог. теорії в 50-80-ті рр.)	6	2				4		10				10
Тема 10. Дошкільна освіта в незалежній Україні (1991-2014р)	6		2			4		12		2		10
Модульний контроль	2						2					
Разом за змістовим модулем 3	28	6	4			16	2	44	2	2		40
Усього годин	72	16	12		4	36	4	108	6	4		
Іспит	36					36						
Усього годин	108	16	12		4	72	4	108	8	4		96

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Педагогічна система Я. А. Коменського	2
2	Педагогічна теорія і практика дошкільного виховання Ф.Фребеля	2
3	Педагогічні погляди діячів дошкільного виховання кінця ХІХ – початку ХХ ст. (А. С. Симонович, Є. І. Тихеєвої, Л. К. Шлегер	2
4	Педагогічна діяльність та теорія дошкільного виховання Наталії та Тимофія Лубенців	2
5	Теорія і методика дошкільного виховання С.Ф.Русової	2
6	Дошкільна освіта в незалежній Україні (1991-2014р)	2

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Кількість балів
1	Предмет і завдання історії педагогіки Скласти порівняльну таблицю Афінської та Спартанської систем виховання. Порівняльний аналіз думок (поглядів) грецьких, римських і східних філософів щодо виховання особистості	2	10
2	Педагогічна думка епохи Відродження. Підготувати повідомлення щодо підготовки дітей до шкільного навчання за книгою Я.А.Коменського «Материнська школа» Визначити провідні ідеї виховання епохи Відродження, їх авторів (матеріали оформити в таблиці)	2	10
3	Педагогічні погляди англійських і французьких просвітителів на виховання дітей дошкільного віку (ХVІІ–ХVІІІ ст.) Опрацювати твори Д.Локка «Думки про виховання» та Ж.-Ж.Руссо «Еміль або Про виховання» Зробити порівняльний аналіз поглядів Д.Локка і Ж.-Ж.Руссо на виховання дітей дошкільного віку (результати аналізу оформити в таблиці).	4	10
4	Розвиток педагогічної думки і суспільне дошкільне виховання дітей у Західній Європі в ХІХ–ХХ ст. Опрацювати книгу І.Д.Дичківської, Т.І.Поніманської «М.Монтессорі: теорія і технологія» (розд. 2.	4	10

	<p>«Сучасники і послідовники М.Монтессорі» ст. 37-110) і занотувати думки щодо методу М.Монтессорі її сучасниць: С.Русової, О.Дорошенкової, Н.Лубенець (за вибором студента)</p> <p>Опрацювати книгу Ф. Фребеля «Дитячий садок» і дати характеристику шести «дарункам» для ігор.</p>		
5	<p>Педагогічні теорії та суспільне дошкільне виховання Росії XIX – XX ст.</p> <p>Підготувати повідомлення щодо завдань і методів розумового і морального виховання дошкільників за працею Є.М. Водовозової «Розумове і моральне виховання дітей від першого вияву свідомості до шкільного віку».</p> <p>Підготувати повідомлення щодо сутності понять «дитина», дитячий садок», внутрішньої організації дитячого садка та змісту роботи з дітьми за працею А.С.Симонович «Дитячий садок».</p>	4	10
6	<p>Педагогічна думка, освіта, становлення суспільного дошкільного виховання на теренах України в кінці XIX – на початку XX ст.</p> <p>Підготувати план-конспект статті І.Г.Улюкаєвої «Виховна концепція Івана Сікорського» (Дошкільне виховання. – 2007. – № 4.– С.10-11).</p> <p>Підготувати повідомлення про підготовку педагогічних кадрів у Фребелівському інституті за матеріалами статті Н. Дем'яненко. «Єдність теорії і практики. Психологічна підготовка вихователів у Фребелівському інституті» (Дошкільне виховання. – 1995. – № 3-4.– С.24-25).</p>	4	10
7	<p>Національна система суспільного дошкільного виховання в Українській Народній Республіці (1917-1919рр.)</p> <p>Підготувати повідомлення щодо становлення національного дошкільного виховання в УНР за матеріалами статті І.Улюкаєвої «Початок відродження. Суспільне дошкільне виховання і підготовка педагогічних кадрів у роки УНР (1917-1919 рр.)» //Дошкільне виховання. – 1994. – №1. – С. 12-13</p> <p>Опрацювати працю С.Ф. Русової «В оборону казки».</p> <p>Висловити свої думки щодо прочитанного.</p>	4	10

8	<p>Дошкільне виховання і освіта в 20-30-ті роки. Опрацювати статтю І. Улюкаєвої «Ольга Дорошенко і книжка «Дитячий садок» (Дошкільне виховання. – 1999. №10–С.24-25). Провести історичні паралелі пробле суспільного дошкільного виховання 20-тих років і сьогодення.</p> <p>Опрацювати статтю Т. Філімонової «Журнал «За комуністичне виховання дошкільника (1931-1935 роки): сторінки історії //Дошкільне виховання. – 2001. – № 3. – С. 14-15. Висловити свої думки щодо прочитаного.</p>	4	10
9	<p>Розвиток педагогічної теорії та суспільного дошкільного виховання в 50-80-ті роки Опрацювати книгу В.О.Сухомлинського «Серце віддаю дітям / Собр. Соч. – Т.3.– К.: Рад. шк., 1977. – С. 9-282. Висловити свої думки щодо організації освітньо-виховної роботи з дітьми шостого року життя.</p> <p>Опрацювати книгу Котирло В.К. «Завтра в школу». Висловити свої думки щодо актуальності проблем, викладених автором.</p>	4	10
10	<p>Дошкільна освіта в незалежній Україні (1991-2014р). Про дошкільну освіту: Закон України. – К. : Освіта, 2001. – 12 с. Опрацювати 4, 5, 6, 7, 11, 14 статті. Зробити записи. Підготувати презентацію Базової програми розвитку дитини дошкільного віку «Впевнений старт».</p>	4	10
	Разом	36	100

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з дисципліни «Історія дошкільної педагогіки – це вид навчально-дослідної роботи студента, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських, практичних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Орієнтовна структура ІНДЗ – науково-педагогічного дослідження у вигляді реферату: вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел

Критерії оцінювання ІНДЗ
(науково-педагогічного дослідження у вигляді реферату)

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження	5 балів
2.	Складання плану реферату	3 бали
3.	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень в логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання.	10 балів
4.	Дотримання правил реферуванням наукових публікацій	2 бали
5.	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження	5 балів
6.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел)	5 балів
Разом		30 балів

Шкала оцінювання ІНДЗ
(науково-педагогічного дослідження у вигляді реферату)

Рівень виконання	Кількість балів, що відповідає рівню	Оцінка за традиційною системою
Високий	25-30	Відмінно
Достатній	24-20	Добре
Середній	19-15	Задовільно
Низький	0-14	Незадовільно

Орієнтовна тематика ІНДЗ з курсу «Історія дошкільної педагогіки».

1. Проблеми дошкільного виховання у педагогічній думці давнього світу.
2. Зародження елементів педагогічної теорії в Стародавній Греції.
3. Педагогічні погляди Марка-Фабія Квінтіліана.
4. Погляд на проблеми виховання дітей дошкільного віку за часів середньовіччя.
5. Гуманістична педагогіка епохи Відродження.
6. Виховання дітей дошкільного віку в педагогічній спадщині Я.-А.Коменського.
7. Педагогічні ідеї виховання дітей дошкільного віку епохи Просвітництва.
8. Педагогічна теорія Джона Локка.
9. Теорія «вільного виховання» Ж.-Ж. Руссо.
10. Гуманістичні погляди щодо виховання дітей Й.-Генріха Песталоцці.

11. Внесок у розвиток теорії дошкільного виховання Й.-Генріха Песталоцці.
12. Педагогічна діяльність і теорія виховання дітей дошкільного віку Фрідріха Фребеля.
13. Розвиток ідей суспільного дошкільного виховання Фрідріха Фребеля у вітчизняній педагогіці (кінець XIX – початок XX ст.).
14. Педагогічні ідеї та діяльність Роберта Оуена.
15. Ідея саморозвитку та самовиховання в педагогічній теорії та практиці Марії Монтессорі.
16. Розвиток індивідуальності дитини в теорії та практиці Марії Монтессорі.
17. Внесок у розвиток теорії дошкільного виховання Є.М.Водовозової.
18. Ідеї суспільного дошкільного виховання в педагогічній теорії та практиці А.С.Симонович.
19. Впровадження ідей «теорії вільного виховання» у практику суспільного дошкільного виховання в Росії на початку XX ст.(К.Венцель, Л.Шлегер).
20. Принцип природовідповідності виховання та ідея народності виховання К.Д.Ушинського.
21. Внесок Є.І.Тихеевої у розвиток теорії і практики суспільного дошкільного виховання.
22. Діяльність педагогічних товариств на теренах України (1907-1917рр.) їх внесок у розвиток теорії дошкільного виховання та підготовку педагогічних кадрів.
23. Внесок Наталії та Тимофія Лубенців у розвиток теорії дошкільного виховання в Україні.
24. Особливості розвитку суспільного дошкільного виховання в період УНР (1917-1919 рр.).
25. Концепція національного дитячого садка С.Ф.Русової
26. Внесок К.Толмачевської і в становлення суспільного дошкільного виховання в Україні.
27. Підготовка вихователів дитячих садків у Фребелівському педагогічному інституті.
28. Педагогічні ідеї виховання дітей дошкільного віку К. Маєвської (за матеріалами журналу «Дошкольное воспитание» 1911-1913 рр.)
29. Становлення та розвиток суспільного дошкільного виховання в Україні в 20-ті роки XX століття.
30. Ідеї дошкільного виховання в 30-ті роки XX століття.
31. Ідеї суспільного дошкільного виховання в О.І.Дорошенко.
32. Теорія та практика суспільного дошкільного виховання в роки Другої світової війни та повоєнні роки.
33. Авторська методика виховання дітей дошкільного віку В.О.Сухомлинського (за матеріалами книги «Серце віддаю дітям»).
34. Дошкільна освіта в незалежній Українській державі.

8. Методи навчання

І. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні:* лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція), семінари, пояснення, розповідь, бесіда, дискусія.

- *Наочні:* спостереження, ілюстрація, демонстрація за допомогою мультимедійної дошки.
- *Практичні:* вправ, моделювання ситуацій, вирішення проблемних завдань.

2) **За логікою передачі і сприймання навчальної інформації:** індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) **За ступенем самостійності мислення:** репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) **За ступенем керування навчальною діяльністю:** під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) **Методи стимулювання інтересу до навчання:** навчальні дискусії; пізнавальні ігри; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

9. Методи контролю

Тестовий контроль, модульні контрольні роботи, графічні роботи, ІНДЗ, самооцінка і самоаналіз.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота											Макс. сума балів	Екз	Сума	
Форми роботи	Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3							
Лекції	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10				
	1		1	1	1	1	1	1	1					
Семінар. заняття		10+1	10+1		10+1	10+1	10+1			10+1	66			
Самост. робота	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100			
МКР	25				25							50		
ІНДЗ - 30											30			
ВСЬОГО – 254 б. РК- 4,2											254	40	100	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка ECTS	Значення оцінки	Оцінка за шкалою університету	За національною шкалою
A	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками	90 – 100 балів	відмінно
B	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок	82 – 89 балів	добре

C	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок	75 – 81 балів	
D	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності	69 – 74 балів	задовільно
E	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)	60 – 68 балів	
FX	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання	35 – 59 балів	незадовільно
F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни	1– 34 балів	

11. Методичне забезпечення

- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ мультимедійні презентації;
- ✓ навчальні посібники;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;

12. Рекомендована література

Базова

1. Артемова Л.В. Історія педагогіки України: Підручник./ Л.В.Артемова. – К.: Либідь, 2006. – 424 с.*
2. Поніманська Т.І. Дошкільна педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів /Т.І. Поніманська. – К.: «Академвидав», 2006. – 456 с.*
3. Улюкаєва І.Г. Історія суспільного дошкільного виховання в Україні: Навчальний посібник. 2-ге вид., доп. / І.Г.Улюкаєва. – Донецьк: ТОВ «Юго-Восток, Лтд», 2008. – 231 с. **
4. Хрестоматія з історії дошкільної педагогіки: Навчальний посібник / Від упорядників, вступні нариси та упорядкув. З.Н.Борисової, В.У. Кузьменко; За заг. ред. З.Н.Борисової. – К.: Вища школа, 2004. – 511с.*

Додаткова

1. Дичківська І.М. Марія Монтесорі: теорія і технологія / І.М. Дичківська, Т.І.Поніманська. – К., 2006. – 306 с.*
2. История педагогики: Учебное пособие для студентов пед. ин-тов / Под ред. М.Ф.Шабаровой. – М.: Просвещение, 1981. – 366 с.*
3. Коменский Я.А., Локк Д., Руссо Ж.-Ж., Песталоцци И.Г. Педагогическое наследие / Сост. В.М. Кларина, А.Н.Джуринский. – М.:Педагогика, 1989. – 416 с.*

4. Макаренко А.С. Лекции о воспитании детей / Пед. Соч. – Т. 4. /Антон Семенович Макаренко. – М.: Педагогика, 1984. – 356 с.*
5. Русова С. Вибрані педагогічні твори /упор. О.В.Проскура. – К. : Освіта, 1996. – 303 с.*
6. Сухомлинський В. О. Серце віддаю дітям . – К.: Акта, 2012. –537 с.**
7. Українська педагогіка в персоналіях: Навчальний посібник. /За ред. О.В.Сухомлинської. – В 2-х томах. – К.: Либідь, 2005. – 587 с.**

* книга наявна в бібліотеці Педагогічного інституту

** книга наявна в бібліотеці кафедри

IV. Навчально-методична карта дисципліни «Історія дошкільної педагогіки»

Разом: 108 год., лекції – 16 год., семінарські заняття – 12 год., індивідуальні заняття – 4 год.,

модульн.контр. – 4 год., самост. робота – 72 год., підготовка до екзамен. – 36 год.

Для підрахунку: 244 бали. Коэф. 4

Модуль	Змістовий модуль I				Змістовий модуль II			Змістовий модуль III			
Назва модуля	Історія західноєвропейської дошкільної педагогіки				Історія вітчизняної дошкільної педагогіки			Історія педагогічної думки в Україні			
Кількість балів за модуль	65 балів				44 бали			65 балів			
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8			
Теми лекцій	Предмет і метод історії педагогіки Виховання у первісному суспільстві та епоху зародж.капіталізму. 1 б.	Ідеї виховання дітей дошкільного віку в XVII–XVIII ст. Педагогічні ідеї Д.Локка, Ж.Ж.Руссо, Д.Дідро. 16.	Розвиток педагогічної думки і суспільне дошкільне виховання дітей у Західній Європі в XIX– XXст. 16.	Педагогічні теорії та суспільне дошкільне виховання дітей в Росії (XIX – початок XX ст. 16.	Педагогічна думка , освіта, становлення суспільного дошкільного виховання на теренах України (кінець XIX – почат. XX ст. 16.	Національна система суспільного дошк. Виховання в Українській Народній Республіці (1917-1919 рр.) 16.	Дошкільне виховання і освіта в 20-30-ті роки. 16.	Розвиток педагогічної теорії та суспільного дошкільного виховання в 50-80-ті роки. 16			
Теми семінарських занять Для підр. 66бал - 1бал. =56 бал.		Педагогічна система Я.А.Коменського. 116.	Педагогічна теорія і практика виховання Фрідріха Фребеля 116.	Педагогічні погляди діячів дошкільного виховання А.С.Симонович, Є.І.Тихєєвої Л.К.Шлегер. 116.	Педагогічна діяльність та теорія виховання Наталії та Тимофія Лубенців 116.	Теорія і методика дошкільного виховання С.Ф. Русової. 116.				Дошкільна освіта в незалежній Україні (1991-2014) 116.	
Самостійна робота	10 балів	10 бал.	10балів	10 балів	10 балів)	10 балів	10 балів	10 балів	10 балів	10 балів	
ІНДЗ	30 балів										
Види пот. контролю	Модульна контрольна робота I (25 балів)										
Підсумков. контроль	ЕКЗАМЕН (40 балів)										